

Sectorconvenant 2023 - 2025 afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners van de sector Vrije beroepen (PC 336)

Tussen de VLAAMSE REGERING,

hierbij vertegenwoordigd door:

De heer Ben Weyts, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand;

De heer Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw;

hierna de 'Vlaamse Regering' genoemd,

en de SOCIALE PARTNERS van de Sector Vrije beroepen,

met als vertegenwoordigers voor de werkgevers:

- De heer Anton Smagghe, UNIZO;
- De heer Koen Cabooter, VBO;

met als vertegenwoordigers voor de werknemers:

- Mevrouw Magali Verhaegen, ACV plus;
- Mevrouw Dorine Cordy, ABVV;
- Mevrouw Aurelie Carette, ACLVB;

hierna "de sector" genoemd,

WORDT OVEREENGEKOMEN WAT VOLGT:

Verbintenissen van de Vlaamse Regering

Artikel 1. De Vlaamse Regering verbindt er zich toe in het kader van voorliggende overeenkomst tijdens de periode van 1 juli 2023 tot en met 30 juni 2025 een maximale subsidie van 318.000,00 EUR uit te betalen aan Liberform, Willebroekkaai 37 te 1000 Brussel (ondernemingsnummer: 0668.469.362 - bankrekeningnummer: BE11 7310 2686 6648) ter financiering van 3 VTE sectorconsulenten.

Artikel 2. De in dit sectorconvenant opgenomen engagementen zijn inspannings- en resultaatsverbintenissen. Bij de afrekening wordt de verantwoording van de inspanningen én van de resultaten beoordeeld:

- 70% is de inspanningsfinanciering die wordt toegekend op basis van vooraf vastgelegde inspanningsverbintenissen;
- 30% is de resultaatsfinanciering die wordt toegekend op basis van vooraf vastgelegde resultaatsverbintenissen. Dertig procent van het in artikel 1 vermelde bedrag wordt uitbetaald in zoverre de resultaatsverbintenissen behaald zijn. Als een verbintenis niet wordt behaald, wordt de dertig procent a rato van het aantal behaalde resultaatsverbintenissen uitbetaald. Als minder dan de helft van de resultaatsverbintenissen wordt behaald, wordt geen resultaatsfinanciering uitbetaald.

Artikel 3. De storting van de subsidie en de uitvoeringsmodaliteiten worden geregeld via het Besluit van de Vlaamse Regering / het Ministerieel Besluit houdende de toekenning van subsidie aan bovenvermelde sector ter uitvoering van het sectorconvenant 2023-2025 afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners van de bovenvermelde sector.

Verbintenissen van de sector

Artikel 4. De sector formuleert de hiernavolgende analyse, strategie en doelgerichte acties en resultaatsverbintenissen:

ANALYSE EN STRATEGIE

1. De sector algemeen

Het paritair comité voor de vrije beroepen, of PC336, bevat **niet alle** vrije beroepen. Het gaat om: advocaten (69.101), gerechtsdeurwaarders (69.103), accountants en belastingadviseurs (69.201 en 69.202), bedrijfsrevisoren (69.203), architecten (71.111), landmeter-experten (71.122) en dierenartsen (75.000).

Vergeleken met 2020 toonde 2021 een groei bij zowel werkgevers als werknemers: 8.761 werkgevers en 36.832 werknemers in 2021, t.o.v. van 8.721 werkgevers en 35.941 werknemers in 2020. Om het beeld even scherp te zetten: het PC336 werd opgericht in 2009 en telde toen iets meer dan 27.000 werknemers.

Voor de cijfers van de sector vanaf 2021 verwijzen we naar www.liberform.be, waarop alle sectorfoto's kunnen geraadpleegd worden.

En Liberform zelf? Liberform is het vormingsfonds voor de vrije beroepen. Voor België bestaat uit team uit 6 collega's. De kerntaak van het vormingsfonds is gericht op opleidingen, en dit via de cao en de sectorale akkoorden. Er wordt een gratis aanbod van opleidingen aangeboden voor werknemers in de sector, en er is de opleidingspremie voor ondernemingen.

Het convenant wordt binnen Liberform gebruikt om thema's op een andere manier te benaderen, en ondernemingen in de sector (werkgevers, HR-verantwoordelijken, werknemers, ...) te informeren, sensibiliseren en aan te zetten om opleiding en vorming in een breder perspectief te zetten. De focus mag, kan en moet breder zijn dan de klassieke invalshoek van opleidingen: mvo, werkbaar werk, mentorschap versterken een onderneming, zowel de werkgever als de medewerker. Maar om de verschillende thema's onder de knie te krijgen zijn verschillende vormen van opleiding, informeren en aanleren belangrijk.

2. Analyse – de sector in cijfers en trends

De cijfers en de trends worden opgebouwd rond de 5 pijlers van het sectorconvenant.

Afstemming tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt

De sector van de vrije beroepen is, zoals vele sectoren, in verandering. Vaktechnische competenties om de job te kunnen uitoefenen zijn essentieel. Maar het stijgende belang van de algemene competenties, zoals communiceren op verschillende niveaus en coachen/leidinggeven, is duidelijk. Het ESF-project Scope, bij Liberform 'Jobcapacity' genoemd, toont dit aan.

Het is niet gemakkelijk om alle competenties tijdens de initiële opleiding aan te leren. Immers, er bestaan heel erg weinig opleidingen die uniek gelinkt zijn aan de sector van de vrije beroepen. Rechten, handelswetenschappen, economie, accountancy en fiscaliteit, officemanagement,... zijn maar enkele van de opleidingen die vele mogelijkheden bieden, ook buiten de sector van de vrije beroepen. Maar dit geldt ook voor architecten, landmeter(-experten) en zelfs dierenartsen.

Naast de vaststelling dat de vele opleidingen die naar jobs in de sector kunnen leiden, of niet, moet er aandacht zijn voor het belang van stage. De sector van de vrije beroepen kent een traditie van stage, maar dan vooral in het kader van erkenning van een beroep. De veelheid aan termen voor werkplekleren, duaal leren en stage zorgt soms voor onduidelijkheid, o.m. naar de verwachtingen die de mentor mag hebben t.o.v. de stagiair.

In de sector van het vrije beroep is duaal leren in het secundair onderwijs niet ingebed. Dit heeft te maken met het feit dat de werknemers in de sector steeds meer hoger opgeleid zijn, vooral

bachelor en master, en eventueel ook graduaat. De cijfers aangeleverd door het DWSE over vacatures tonen aan dat kortgeschoolden voor 1% van de vacatures kortgeschoolden in aanmerking zouden kunnen komen.

Vanuit Liberform werd de voorbije jaren meegewerkt aan ESF-projecten rond duaal leren in graduaatsopleidingen en bacheloropleidingen. De sector is zich bewust van het belang van werkplekleren en stages tijdens opleidingen, en de vraag groeit om met stagiaires te kunnen werken. In tegenstelling tot de graduaatsopleidingen is er geen vastgelegd kader over de duur, vorm en inhoud van de stage. Dit maakt het voor ondernemingen complexer wanneer ze met stagiaires willen werken. Niettegenstaande, wordt het belang van ervaring te kunnen opdoen tijdens de opleiding door stage niet ontkend, in tegendeel.

Instream, zij-instream, doorstroom en retentie

De cijfers, die ter beschikking gesteld werden door DWSE, tonen aan dat het PC336 een groeiende sector is: in vergelijking met 2019 is er in 2020 een groei van 4,3% van tewerkstelling (en dit t.o.v. een lichte krimp in Vlaanderen van 0,3%). Hoewel het een groeiende sector is, zijn er toch nog veel openstaande vacatures.

	Vlaanderen	PC336 – sector vrije beroepen
Ontvangen vacatures	50,6%	53,6%
Openstaande vacatures	52,2%	63,1%

Zoals reeds aangehaald bij de pijler ‘aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt’, zijn er heel wat opleidingen die niet uniek leiden naar de sector van de vrije beroepen. Nemen we daarbij de lijst van de potentiële knelpuntberoepen in Vlaanderen/België, waar we minstens 3 beroepen terugvinden die zichtbaar in de sector aanwezig zijn, is het duidelijk waarom zoveel vacatures blijven ontstaan.

Daarnaast is de sector van de vrije beroepen, één waar vooral hooggeschoolden aan de slag gaan en gereguleerd. Dit houdt in dat, enerzijds taken opgenomen worden die door de overheid in regelgeving is vastgelegd, anderzijds wordt verwacht dat de taken worden opgenomen door beroepsbeoefenaars die erkende diploma's hebben (eveneens vastgelegd bij wetgeving). De werknemers die bij de vrije beroepers werken, komen in aanraking met het regelgevend kader, procedures,... waardoor ook bij hen die basiscompetenties verwacht worden om de job te kunnen uitoefenen en de klanten/cliënten te helpen (informereren, adviseren en diensten aanbieden).

Er is weinig externe mobiliteit waar te nemen bij het invullen van vacatures. In 2020 waren het overgrote deel van de instromende werknemers pas afgestudeerden. Verder worden vacatures ingevuld door werknemers die al in de sector werken, vooral werknemers die komen uit PC200 en PC322 (uitzendsector). Wat PC200 betreft: enkele ondernemingen van PC336 vallen onder PC200 omdat zij dit paritair comité volgden alvorens PC336 werd opgericht, en zijn niet van paritair comité veranderd. Het kan dus zijn dat ze al in een onderneming van PC336 werkten die nog onder PC200 valt, of het kan effectief zijn dat ze uit een andere sector komen. Dit is niet uit de cijfers te halen.

Bij de uitstroom van werknemers uit de sector is nog een belangrijke voetnoot te plaatsen. Economische beroepers zoals accountants, belastingadviseurs en bedrijfsrevisors starten vaak in de sector als werknemer. Gedurende een periode lopen ze stage om zich voor te bereiden op het examen voor erkend beroepsbeoefenaar. Eens ze erkend zijn, worden ze vaak zelfstandig en zijn ze niet meer zichtbaar in de cijfers voor tewerkstelling. Immers, de focus ligt op werknemers en niet op alle werkenden in de sector.

De belangrijkste vaststelling is dat, wie werknemers heeft die zo veel mogelijk probeert te behouden, gelet op het feit dat vacatures heel moeilijk ingevuld geraken (iets meer hierover bij de pijler 'Werkbaar Werk')

Levenslang leren en competentiebeleid

De sector van de vrije beroepen kent een hoge opleidingscultuur in het kader van een leven lang leren. Erkende beroepsbeoefenaars (hetzij als zelfstandige, hetzij als werknemer) dienen een aantal uur opleiding te volgen om de erkenning voor het beroep niet kwijt te raken.

VOV en IBO zijn gekend in de sector, maar zijn niet alomtegenwoordig. 476 werknemers maakten gebruik van VOV om een opleiding te kunnen volgen. Dit komt neer op 2,2%. De sector volgt hierbij het Vlaams gemiddelde (2%). De sector volgde de dalende en nu terug stijgende lijn van het aantal IBO-contracten in Vlaanderen. De sector van de vrije beroepen volgt die trend. In 2016 waren er 363 IBO-contracten in de sector, en in 2021 waren dit er 295.

Zoals hierboven vermeld, toonde het ESF-project 'Jobcapacity' het belang van de algemene vorming aan. In de cijfers van Liberform zien we echter nog steeds dat de focus ligt op de vakspecifieke vormingen (cfr. groei van de opleidingspremies) t.o.v. de kleine deelname aan opleidingen die gericht zijn op algemene competenties (300-tal inschrijvingen). Waar de mond vol van is, loopt het hart nog net niet van over. Dit heeft natuurlijk te maken met de weinige ruimte die er is om heel veel vormingen te volgen (naast de reeds verplichte vormingen in het kader van erkenningen), en de vacatures die open blijven staan.

Werkbaar werk

Vanuit de sector komen verontrustende signalen over langdurige afwezigheid. De cijfers tonen aan dat het in de sector in vergelijking met Vlaanderen nog meevalt, doch zijn de voorbije jaren stijgingen waar te nemen.

	-1 maand	-1 jaar	+1 jaar
Vlaanderen	2,4 %	2,6 %	3,3 %
PC336	1,64%	1,37 %	1,5 %

De afwezigheid, in combinatie met het niet ingevuld krijgen van de vacatures en de vele taken die erbij komen (o.m. door nieuwe wetgeving), zorgt ervoor dat er een zekere druk aanwezig is bij de werkenden in de ondernemingen.

Preventie en retentie zullen dan ook één van de belangrijke prioriteiten zijn in de komende werkjaren.

Jaarlijks wordt gebruik gemaakt van de werkbaarheidscheque: het is nog een bescheiden aantal (34 in 2022), maar het is belangrijk dat ondernemingen er de weg naar vinden en er ook gebruik van maken.

Diversiteit en inclusie

In 2021 werden heel wat cijfers verzameld omtrent diversiteit in de sector, in het kader van het rapport voor de risicoanalyse van non-discriminatie bij aanwerving. Voor het cijfermateriaal wordt dan ook naar dit rapport verwezen.

Diversiteit is een belangrijk onderwerp in de sector, maar is ondergeschikt aan het belang van het ingevuld krijgen van vacatures door geschikte kandidaten. Dit hangt dan weer samen met de uitstroom van lerenden uit de opleidingen.

Een verdere analyse wordt opgenomen in het addendum diversiteit en inclusie.

3. Strategie

Liberform zal minstens inzetten op de 5 pijlers, die op hun beurt ingebed zijn in de strategie van de werking van het vormingsfonds, en de noden die aangegeven zijn vanuit de sector.

Allereerst is er de stevige 'war for talent' die heerst. Dit maakt het noodzakelijk om in te zetten op het kenbaar maken van de sector, wat het precies inhoudt en welke opportuniteiten er aanwezig zijn.

Bij de pijler 'aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt' komt dit neer op het informeren van leerlingen, ouders, leerkrachten en studenten over wat de sector inhoudt. Aansluitend moet bewaakt worden dat de inhoud van competent 2.0 en de beroepskwalificaties kloppen.

Bij de pijler 'instroom, zij-instroom, doorstroom en retentie' wordt, onder meer samen met VDAB, gekeken naar welke mogelijkheden er zijn in het kader van de sector kenbaar maken, de vacatures goed uit te lichten, en het potentieel om samen te werken voor opleidingen.

Ten tweede is de ondersteuning van personeel en competentiebeleid een prioriteit. Hierbij wordt de aandacht gevestigd op volgende aspecten:

Bij de pijler 'aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt' wordt het belang van mentorschap verder uitgewerkt; Mentorschap in de meest brede zin van het woord. Het gaat om het ondersteunen en begeleiden van stagiaires, maar ook van nieuwe werknemers of huidige werknemers.

Bij de pijler 'een leven lang leren en competentiebeleid' wordt gewerkt rond het verder aantonen van hoe belangrijk de algemene competenties zijn. Op basis van de competentiecheck wordt meegedacht met de onderneming welke opleidingen dan wel belangrijk zijn, en worden er op basis van opleidingsplannen concrete acties opgezet om de opleidingen te (laten) volgen.

Bij de pijler 'werkbaar werk' wordt ingezet op (preventie van) langdurige ziekte: welke acties kunnen gebeuren om de onderneming sterker te maken? De focus ligt daarbij op de werknemers, maar evenzeer op de werkgever, want de onderneming is maar zo sterk als de zwakste schakel. Iedereen heeft ondersteuning nodig.

Bij de pijler 'Diversiteit en inclusie' wordt de reeds ingeslagen weg verder bewandeld. De sector kan elk talent gebruiken. Hoe kan diversiteit verder worden bevorderd?

Een laatste en derde speerpunt is 'MVO' (maatschappelijk verantwoord ondernemen) of duurzaamheid. In het vorige convenant werden daarvoor de eerste stappen gezet. Omdat dit thema zo veel verschillende aspecten omvat, is het belangrijk om bewustwording te stimuleren bij de ondernemingen en ze voldoende te informeren en sensibiliseren om in kaart te brengen waar ze mee bezig zijn, en welke volgende stappen ze kunnen zetten. Hoe kan de strategie geconcretiseerd worden, hoe worden medewerkers betrokken en wat is de meerwaarde voor de onderneming?

RESULTAATSVERBINTENISSEN

Resultaatsverbintenissen 2023-2025	
<p>Resultaatsverbintenis 1 Bereiken van werkvloeren (en werknemers op die werkvloeren).</p>	<p>Het is essentieel om op verschillende manieren de acties en producten die ontwikkeld worden in het convenant ook bij de ondernemingen te brengen.</p> <p>Dit zal op verschillende manieren gebeuren, en het is de bedoeling om tijdens de duurtijd van het convenant op die manier minstens 500 werkenden te informeren over de werking van Liberform. Zowel bij de mentorcafés, workshop MVO of workshops die gegeven worden op congressen worden maar één of twee medewerkers van een onderneming bereikt. De informatie wordt later door henzelf verspreid in de onderneming.</p> <p>Volgende meetbare momenten kunnen hiervoor in aanmerking komen</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>60 bedrijfsbezoeken</u>: een bedrijfsbezoek verloopt steeds of vanuit een specifieke vraag van een onderneming, of aan de hand van de toolbox 'personeelsbeleid' en opleiding. - Mentorcafé: er worden minstens 32 mentorcafés georganiseerd tijdens de duurtijd van het convenant. Dit houdt in dat er minstens 240 werkenden in de sector bereikt zullen worden (aanwezigheidslijst). - Workshop MVO: er worden tijdens de duurtijd van het convenant minstens 3 workshops georganiseerd, waardoor 30 werkenden bereikt zullen worden (aanwezigheidslijst). - Sessies geven op congressen, workshops, webinars, keynotes: er worden minstens 2 interactieve workshops gegeven op congressen. Het aantal deelnemers zal afhangen van het aantal inschrijvingen. Tijdens 2 congressen worden informatiesessies gegeven, waarop nadien nazorg wordt gedaan door middel van individuele gesprekken (registratie nodig of aanwezigheidslijst aanwezig).
<p>Resultaatsverbintenis 2 Intersectorale samenwerking.</p>	<p>Sinds geruime tijd namen de sectoren deel aan de SID-in beurzen. De klemtoon verschoof echter van arbeidsfinaliteit en/of doorstroomfinaliteit naar enkel nog doorstroomfinaliteit. Daarnaast werden de mogelijkheden van de sectoren om verschillende doelgroepen te informeren tijdens deze beurzen beknot. Het resultaat: in 2023 nam geen enkele sector nog deel aan de SID-inbeurzen.</p>

	<p>In het licht van het STEM-addendum van enkele jaren geleden waar reeds een oplijsting werd gemaakt van de verschillende acties om jongeren te informeren, in het licht van de graduaatsopleidingen die ingekanteld zijn in hoger onderwijs maar eigenlijk onbekend zijn bij, of niet bij alle mogelijke doelgroepen, én in het licht dat vanuit alle opleidingen doorstroom mogelijk (moet) is (zijn), is het belangrijk om sectoren gezamenlijk een kans te geven zich voor te stellen aan leerlingen, studenten, en werkenden die mogelijks een nieuwe uitdaging zoeken.</p> <p>Zowel vanuit het departement onderwijs als vanuit het kabinet Onderwijs is te kennen gegeven na te willen denken over de SID-in 2.0.</p> <p>Liberform, samen met andere sectoren, legt in 2024 een nota neer waarin de concrete suggesties staan om mee aan de slag te gaan, om zowel leerlingen, leerkrachten, studenten en werkenden te informeren over de mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Dit initiatief start vanuit Liberform als trekker en zal initieel gebeuren door de sectoren die het laatst aanwezig waren op de SID-in beurzen (SF223, Logos en podiumkunsten). Febelfin zal hierbij ook onmiddellijk aansluiten.</p>
<p>Resultaatsverbintenis 3 Op basis van de analyse, op maat van de sector.</p>	<p>Liberform heeft weinig tot geen ervaring met regionale samenwerkingen behoudens sessies gegeven bij beroepsfederaties. Daarop wordt verder gewerkt.</p> <p>Liberform organiseert tijdens de duurtijd van het convenant 2 digitale roadshows. Tijdens deze roadshows ligt de focus op ondernemingen informeren, wat een lokaal/regionaal netwerk kan betekenen (stages, vacature en aanwerving, diversiteit,...), maar dit zal afhangen van de regio. Daarnaast wordt de werking van Liberform voorgesteld, en hoe Liberform hen kan helpen. De bedoeling moet zijn dat ondernemingen i.k.v. personeels- en/of opleidingsvragen weten waar ze in de regio terecht kunnen.</p> <p>Na afloop wordt het resultaat geëvalueerd en wordt er nagegaan of er op de ingeslagen weg voortgegaan kan worden, dan wel op een andere manier te werken.</p>

ACTIEPLAN

Thema 1: Afstemming tussen onderwijs en de arbeidsmarkt

Prioriteiten en acties

PRIORITEIT 1: Taken in het kader van beleids-geïnitieerde acties

Actie 1: Beleidsondersteunend werken (BK's, onderwijskiezer, competent 2.0. etc.) Duid aan (indien van toepassing): Dit is een ☐ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	Omschrijving: Vanuit het beleid worden verscheidene initiatieven genomen om competenties en opleidingsmogelijkheden beter in kaart te brengen (competent 2.0., beroepskwalificatiedossiers,...). Deze documenten en websites zijn een belangrijke basis in de link aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en geven een zo goed mogelijke omschrijving van wat de beroepen inhouden en hoe u tot deze beroepen toegang kan krijgen. Liberform participeert in de dossiers voor de economische beroepen, de cluster architectuur, de cluster landmeter-experten en zal participeren in de cluster voor de dierenartsen. Daarnaast zal Liberform er mee voor zorgen dat de juiste partners aan tafel zitten. Op basis van de prioriteiten die het beleid maakt, kan de rol van Liberform groter of kleiner zijn afhankelijk van de verwachtingen. Bovendien zal Liberform de informatie op de onderwijskiezer opvolgen en mee verspreiden. Onderwijskiezer staat ten dienste van leerlingen en ouders. Door actief bij te dragen aan het bundelen van informatie rond de sector van de vrije beroepen, wordt de sector bij het breder publiek bekend gemaakt.
	Betrokken partners: Liberform zal betrokken zijn bij acties vanuit de overheid.
	Inspanningsverbintenis(-sen): <ul style="list-style-type: none">- Liberform adviseert het beleid wanneer mogelijk welke dossiers interessant of belangrijk kunnen zijn. Indien doenbaar zal Liberform de rol opnemen die hen gevraagd wordt op te nemen in deze dossiers.- Liberform wil via de Onderwijskiezer leerlingen, leerkrachten en ouders informeren over de sector en de mogelijke opleidingen in de kijker zetten.

PRIORITEIT 2: Informeren

Actie 1: TATOE-project Duid aan (indien van toepassing):	Omschrijving: Liberform wil actiever de leerlingen uit het secundair onderwijs gaan informeren over de aantrekkelijkheid van de sector van de vrije beroepen. Zo zal Liberform
--	--

<p>Dit is een</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☒ lokale samenwerking 	<p>bijvoorbeeld de mogelijkheid bekijken om een samenwerking met het beroepenhuis uit Gent op te zetten, specifiek voor het TATOE-project. Indien dit project start, bekijkt Liberform welke mogelijkheden voor samenwerking er zijn. Het TATOE-project focust zich op leerlingen uit het secundair onderwijs, voornamelijk uit de 1^e graad. Dit is een doelgroep waar Liberform eerder niet op heeft gefocust. Omdat het Beroepenhuis een zeer groot bereik heeft, willen we wel onderzoeken hoe we iets kunnen ontwikkelen dat binnen het TATOE-project past, om zo leerlingen uit het SO beter te informeren over een toekomst als vrije beroeper. Op deze manier hoopt Liberform de leerlingen en hun leerkrachten beter te informeren en de studiekeuze/het studieadvies te vereenvoudigen.</p> <p>Betrokken partners: Het Beroepenhuis, hogescholen, universiteiten, beroepsfederaties</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen): TATOE-project i.s.m. het Beroepenhuis (najaar 2023 zou hier meer over bekend zijn)</p>
---	---

<p>Actie 2: Doorstroom genereren naar hoger/universitair onderwijs</p> <p>Duid aan (indien van toepassing):</p> <p>Dit is een</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ nieuwe actie ☒ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking 	<p>Omschrijving:</p> <p>Onderzoek van UGent toont aan dat ouders en leerkrachten de belangrijkste 'socializers' zijn voor studenten secundair onderwijs. Zij beïnvloeden welke informatie de student bereikt en hoe deze informatie wordt geïnterpreteerd. Hoewel overal informatie te vinden is, is de zoektocht er niet gemakkelijker op geworden: door het bos worden niet steeds de bomen gezien. Zowel ouders als leerkrachten hebben vaak hun eigen referentiekader voor ogen. Gelukkig kende het hoger onderwijs al heel wat veranderingen: graduaatsopleidingen met veel werkplekleren, bachelors en masters, ...</p> <p>Een sectorfonds kan hierin verschillende rollen opnemen: ze geeft een duidelijk beeld van wat de sector inhoudt, ze biedt informatie aan over wat de toekomstmogelijkheden zijn in de sector en ze informeert over welke opleidingen interessant kunnen zijn om in de sector aan de slag te gaan.</p> <p>De roep is luid om informatie over sectoren te krijgen, maar de gremia waar sectoren een breed publiek kunnen informeren zijn aan het slinken. In 2023 zullen sectoren voor het eerst niet meer aanwezig zijn op de SID-inbeurzen. Dit is een jammerlijke evolutie, gezien de belangrijke rol die sectoren kunnen opnemen naar het informeren van scholen, leerkrachten en leerlingen. Vooral voor sectoren die geen gerichte 1-op-1 opleidingen kennen om in de sector te komen werken.</p>
--	---

	Omdat de sectoren vinden dat ze een belangrijke rol te spelen hebben, zullen ze gedurende de looptijd van het convenant op zoek gaan naar concrete acties die uitgevoerd kunnen worden. Op basis van onderzoek naar hoe leerlingen in andere gemeenschappen (cfr. Wallonie) en in buurlanden worden geïnformeerd, wordt een voorstel uitgewerkt naar hoe het wel zou kunnen.
	Betrokken partners: Febelfin, Podiumkunsten, SF323, Logos
	Resultaatsverbintenis(-sen): zie resultaatsverbintenis 2

<p>Actie 3: Tool onderwijs-arbeidsmarkt</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☒ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: We ontwikkelen een tool om de juiste informatie tot bij de leerling, student, ouder, leerkracht, werkzoekende, etc. te krijgen. Dit om leerlingen/werkzoekenden/... een beter beeld te geven van welke competenties er nodig zijn, en welke talenten welkom zijn in de wereld van een vrije beroeper. We spreken hier uitdrukkelijk over de wereld van de vrije beroepen, daar het niet alleen over de beroepsbeoefenaars gaat, maar ook over de vele medewerkers die werken bij vrije beroepers. Deze informatie willen we op een originele, moderne manier verwerken zodat de informatie ook correct, maar actief tot bij de zoekende geraakt. Om deze tool correct, accuraat en mooi te kunnen uitwerken zullen we hiervoor samenwerken met beroepsfederaties en onderwijsinstanties. Deze tool zal gericht zijn op leerlingen secundair en studenten hoger onderwijs. In de eerste plaats richten we ons hiervoor op generatiestudenten, maar de tool kan misschien uitgebreid worden in de toekomst. Liberform zal aansluiten in een overlegmoment met 'Onderwijskiezer' en hier dit voorstel ook op tafel leggen om dit eventueel aan de website te kunnen koppelen.</p> <p>Betrokken partners: Beroepsfederaties, hogescholen en universiteiten, ...</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen):</p> <ul style="list-style-type: none"> - In gesprek gaan met onderwijskiezer over de mogelijkheden om een tool te ontwikkelen die kan aansluiten. - Tool ontwikkelen om informatie rond talentontwikkeling tot bij de informatiezoekende te krijgen.
--	---

PRIORITEIT 3: Werkplekieren

<p>Actie 1: Onderzoek werkplekieren binnen hoger onderwijs</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <ul style="list-style-type: none">☒ nieuwe actie☐ intersectorale samenwerking☐ lokale samenwerking	<p>Omschrijving: In het vorig convenant werd een overzicht gemaakt van de verschillende vormen van werkplekieren die in de sector te vinden zijn. De infographic kwam tot stand door enerzijds deskresearch en anderzijds informatie uit de sector. Omdat werkplekieren een terugkerend thema is, wordt er op basis van de reeds opgebouwde kennis verder gewerkt: nieuwe kennis wordt bijgevoegd, bestaande kennis wordt geactualiseerd en dit met het oog op professionele bachelors en academische opleidingen. Binnen dit convenant zullen we de rol van de mentor, de microcredentials,... Kortom, de vernieuwingen binnen het onderwijs nauwgezet opvolgen.</p>
	<p>Betrokken partners:</p> <ul style="list-style-type: none">- Strategische adviesraden: SERV en VLOR- Departement Onderwijs en Departement WSE- Onderwijsinstanties
	<p>Inspanningsverbintenis(-sen): Onderzoeken hoe en op welke vlakken we de sector en het onderwijs blijven informeren.</p>

<p>Actie 2: Netwerk tussen het vormingsfonds, de sector en de opleidingsverstrekkers onderhouden, versterken en uitbreiden</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <ul style="list-style-type: none">☐ nieuwe actie☐ intersectorale samenwerking☐ lokale samenwerking	<p>Omschrijving: Sinds 2018 werkt Liberform actief aan een netwerk en aan samenwerkingen met hogescholen, universiteiten en andere opleidingsverstrekkers. Sinds 2022 werd dit netwerk alleen nog maar sterker. Verscheidene onderwijsinstanties vroegen Liberform een prominentere rol te spelen als intermediaire en bijvoorbeeld te zetelen in klankbordgroepen, stuurgroepen etc. Daarnaast vragen de onderwijsinstanties actiever deel te nemen aan hun events om samen te sector kenbaarder en aantrekkelijker te maken.</p>
	<p>Betrokken partners: Onderwijsinstanties (hogescholen, universiteiten en andere opleidingsverstrekkers)</p>
	<p>Inspanningsverbintenis(-sen): Liberform;</p> <ul style="list-style-type: none">- Neemt de rol van intermediair, raadgever of aanspreekpunt op- Organiseert workshops binnen de hogescholen en universiteiten- Werkt actief mee aan opleidingstrajecten- Neemt deel aan events van hogescholen/universiteiten zoals bijvoorbeeld jobbeurzen, de duaal dag, ATF-day, etc.

<p>Actie 3: Deelname projecten werkplekieren</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking 	<p>Omschrijving: Liberform zal actief deelnemen aan projecten van verscheidene onderwijsinstanties rond werkplekieren. Dit zijn bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ESF: 'Duale Upskilling 2.0' is de Duale Professionele Bachelor i.s.m. Artevelde Hogeschool en Syntra Midden-Vlaanderen - VSF: Levenslang leren binnen het hoger onderwijs i.s.m. Odisee <p>In de toekomst zullen er zeker gelijkaardige projecten op het pad van Liberform komen, daar het netwerk enorm is uitgebreid in de laatste jaren en verscheidene hogescholen momenteel bezig zijn met het uitschrijven van trajecten rond werkplekieren binnen de sector van de vrije beroepen.</p> <p>Betrokken partners: Onderwijsinstanties (hogescholen, universiteiten en andere opleidingsverstrekkers)</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen): Liberform wil door deelname aan deze projecten inspelen op de noden van de arbeidsmarkt. Men wil een antwoord bieden op verscheidene vragen maar vooral op de vraag: 'Hoe kan werkplekieren een antwoord bieden aan de krapte op de arbeidsmarkt?'</p>
--	---

<p>Actie 4: Werkplekieren aantrekkelijk maken voor de werkgever</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking 	<p>Omschrijving: In de wereld van de vrije beroeper is nog niet elke onderneming (voornamelijk de organisaties <5 FTE) actief bezig met het coachen/begeleiden van een werkplekstudent/stagiair/student/... Tijdens bedrijfsbezoeken, en in afstemming met de verscheidene onderwijsinstanties, worden goede voorbeelden gevonden rond het werkplekieren in de sector. Liberform wil deze goede voorbeelden delen met de sector en op deze manier meer draagvlak creëren bij de KMO om ermee te starten of aan de slag te gaan. Op deze manier wil Liberform de drempel trachten te verlagen.</p> <p>Betrokken partners: Werkgevers en werknemersorganisaties, ordes, instituten en beroepsfederaties, onderwijsinstanties (hogescholen en universiteiten), ...</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Goede voorbeelden rond werkplekplekieren een plaats geven op de website van Liberform - Onderzoeken hoe we deze goede voorbeelden op een originelere manier op de website kunnen plaatsen zodat deze een grotere zichtbaarheid hebben.
---	--

PRIORITEIT 4: Mentorschap

Actie 1: Mentoropleiding Duid aan (indien van toepassing): Dit is een ☒ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	Omschrijving: : In 2022 werd actief onderzoek gevoerd naar de noden rond een mentoropleiding. Waar is er nood aan in de sector van de vrije beroepen, en waar staat de mentor voor open? Dit onderzoek werd uitgevoerd op basis van actieve bevraging binnen het werkveld via enquêtes, lerende netwerken, etc. Daarnaast werd er ook een bevraging gedaan bij de verscheidene onderwijsinstanties naar hoe men, op een actieve manier en in samenwerking met hen, dit verder kon uitschrijven. In het nieuwe convenant wil Liberform deze mentoropleiding vorm gaan geven en uitrollen. De mentoropleiding zal een originele vorm aannemen en aansluiten bij de vrije beroeper.
	Betrokken partners: Onderwijsinstanties (hogescholen en universiteiten)
	Inspanningsverbintenis(-sen): Liberform zal een mentoropleiding ontwikkelen die aansluit bij de noden van de arbeidsmarkt en de onderwijsinstanties.

Actie 2: Mentorcafés uitbreiden naar alle beroepenclusters en verder zetten Duid aan (indien van toepassing): Dit is een ☐ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	Omschrijving: In het convenant van 2021-2022 werden de mentorcafés gerealiseerd. Dit zijn lerende netwerken van maximaal 4 uur die steeds over mentorschap gaan. Het doel van de mentorcafés is leren van elkaar, leren van een aanwezige expert en uitwisselen van (eigen) ervaringen, met enkele casussen als voorbeeld. In 2022 werden deze actief uitgerold en met succes. Zo is Liberform begonnen met de dierenartsen, gevolgd door de landmeter-experten. In 2023 is Liberform gestart met de economische beroepen, samen met het vervolg van de dierenartsen en de landmeter-experts. De mentorcafés staan open voor iedereen die bezig is met het specifieke beroep en de rol opneemt van mentor. Topics die hier aan bod komen zijn bijvoorbeeld: onboarding, feedbackgesprekken, weerstand, etc. De mentorcafés volgen elkaar steeds op en zijn opbouwend informatief. Tijdens de duurtijd van het convenant van 2023-2025 zal Liberform de mentorcafés verder organiseren en uitbreiden naar alle bouwkundige beroepen, alsook de juridische beroepen. Daarnaast zal Liberform de organisatie van mentorcafés voord andere beroepenclusters opnieuw verder zetten.
	Betrokken partners: Liberform werkt hiervoor actief samen met verscheidene organisaties zoals ITAA, de orde van de dierenartsen, SAVAB, VEDA, KCLE, LVEB, etc.

	Inspanningsverbintenis(-sen): <ul style="list-style-type: none"> - Liberform zal vanaf 2023 ook mentorcafés organiseren voor de juridische beroepen - Liberform zet de organisatie van de mentorcafés verder in 2023, 2024 en 2025. Dit aan een tempo van 4 cafés/jaar, voor elke beroepencluster.
--	---

Actie 3: Opmaken brochures rond mentorschap en werkplekieren Duid aan (indien van toepassing): Dit is een <ul style="list-style-type: none"> ☐ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking 	Omschrijving: In het convenant van 2021-2022 werd reeds heel wat materiaal ontwikkeld rond mentorschap en de samenwerking met onderwijs. Om deze informatie accuraat te houden en voor alle beroepenclusters op maat te ontwikkelen, is het belangrijk dat dit ook zal meegenomen worden in het convenant van 2023-2025.
	Betrokken partners:
	Inspanningsverbintenis(-sen): Liberform zal het ontwikkelde materiaal blijvend evalueren en nieuwe informatie bijvoegen, indien nodig.

Thema 2: Instroom, zij-instroom, doorstroom en retentie

Prioriteiten en acties

PRIORITEIT: Instroom

Actie 1: Instroom vergroten door leerlingen en studenten te informeren. Duid aan (indien van toepassing): Dit is een <ul style="list-style-type: none"> ☐ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking 	Omschrijving: Een eerste instroom in de sector gebeurt via (hoger) onderwijs. Daarom is het belangrijk om zowel op het niveau van het secundair onderwijs als het hoger onderwijs de sector zo veel mogelijk bekend te maken. De nadruk ligt niet enkel op de vrije beroeper zelf, maar vooral op de werknemers die bij de vrije beroepers werken. In het thema 'afstemming onderwijs-arbeidsmarkt' zijn verschillende acties opgenomen. De focus ligt op instroom vanuit opleiding. Om het verhaal rond instroom in de sector helemaal in kaart te brengen, herhalen we deze actie ook hier. Door het nemen van verschillende initiatieven wordt ingezet op informeren van verschillende doelgroepen: leerlingen, leerkrachten, studenten, onderwijsinstellingen,... Campagnes die vanuit actoren van de sector komen (bijvoorbeeld 'Accountant van morgen') worden vanuit Liberform actief ondersteund, o.m. via de geëigende communicatiekanalen. Deze kanalen zijn: de nieuwsbrieven, aparte mailings, LinkedIn, Facebook, Instagram en Twitter. Indien relevant wordt dit ook
---	---

	meegedeeld tijdens bedrijfsbezoeken en events waar Liberform aanwezig is.
	Betrokken partners: Ad hoc partners afhankelijk van de actie (ordes en instituten, beroepsfederaties, ondernemingen uit de sector, andere sectoren, ...)
	Inspanningsverbintenis(-sen): De instroom in de sector moet omhoog. Tijdens de duurtijd van het convenant wordt actief ingezet op de sector in de kijker zetten. Wat is de sector, welke jobs zijn er, welke opleidingen zijn nodig of wenselijk? Er wordt gezocht naar hiaten in communicatie naar mogelijke doelgroepen, om daar dan extra op in te zetten.

<p>Actie 2: Instroom vergroten om via bestaande of nieuwe initiatieven van arbeidsmarktactoren of – partners maximaal te informeren over de sector.</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☒ nieuwe actie</p> <p>☐ intersectorale samenwerking</p> <p>☒ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: De sector van de vrije beroepen blijft bij vele potentiële actoren onbekend. Ongekend is onbemind. Het blijft nodig zoveel mogelijke arbeidsmarktactoren te informeren over wat de sector van de vrije beroepen is, en welke profielen de werknemers hebben. Vanuit het bestaande netwerk met o.m. VDAB, WEST4Work, ‘Werk in kaart’, sociale secretariaten, ... wordt onderzocht hoe dit netwerk versterkt kan worden.</p>
	<p>Betrokken partners: Op basis van de mindmapping die we vanuit Liberform zullen maken (zie inspanningsverbintenis) wordt bepaald welke partners wanneer in aanmerking kunnen komen.</p>
	<p>Inspanningsverbintenis(-sen): Tijdens de duur van het convenant wordt het netwerk van partners die instroom in de sector kunnen verhogen, versterkt. We maken hiervoor gebruik van de methodiek die aangeleerd werd bij Pronet by Arteveldehogeschool. Om de kwaliteit van ons bestaande netwerk in kaart te brengen, zullen we werken met de quickscan van Pronet. Deze is terug te vinden op: https://sites.arteveldehogeschool.be/pronet/pronet-quickscan. Daarnaast zal Liberform bekijken waar er nog hiaten zitten in het netwerk en dit uitbreiden dankzij tips and tricks die aangeleerd werden in de opleiding van Pronet. De achterliggende methodiek van Pronet is eveneens terug te vinden op de website en dit zal ook meegenomen worden in het versterken van ons netwerk.</p>

<p>Actie 3: Informeren werkgevers via digitale roadshows</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☒ lokale samenwerking 	<p>Omschrijving: De war for talent woedt stevig. Toch kennen veel werkgevers niet altijd de mogelijkheden om een nieuwe collega te vinden. Liberform organiseert 2 digitale roadshows om geïnteresseerde werkgevers te informeren over de verschillende mogelijkheden, onder meer over lokale partners, waar ze beroep kunnen op doen om vacatures op te stellen en/of in te vullen. Liberform zorgt er via een gevarieerd programma voor dat de werkgevers hiermee kennismaken.</p>
	<p>Betrokken partners: Mogelijke partners kunnen VDAB zijn, werkgeversorganisaties, lokale economische spelers, ...</p>
	<p>Resultaatsverbintenis(-sen): Zie resultaatsverbintenis 3</p>

PRIORITEIT: Zij-instroom

<p>Actie 1: Meewerken aan de ontwikkeling van EVC-trajecten</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking 	<p>Omschrijving: De sector kent weinig zij-instromers (zie omgevingsanalyse). Dit wilt vooral zeggen dat de sector nog onvoldoende gekend is, ook bij de actoren die voor zij-instroom kunnen zorgen. Daarnaast zorgt het kader ervoor dat het niet evident is om in te stromen in de sector (gereguleerd beroep, diploma of ervaring aantonen). EVC-trajecten kunnen ervaringen valideren en ervoor zorgen dat werkzoekenden of werkenden de weg naar de sector vinden. In 2023 werkt Liberform voor het eerst mee aan een EVC-traject, met name voor assistent boekhouder. Hoewel dit profiel niet onmiddellijk gezocht wordt in de sector is het toch een waardevol leertraject om het proces te leren kennen. Tijdens de duur van het convenant wordt gekeken of er nog mogelijke EVC-trajecten uit te werken zijn, maar dan op niveau 5 of 6.</p>
	<p>Betrokken partners: Liberform is in eerste instantie zelf partner in dit verhaal. Bij mogelijke andere trajecten kan Liberform trekker worden, samen met onderwijsinstellingen en instituut of orde.</p>
	<p>Inspanningsverbintenis(-sen): Liberform neemt de ervaring mee om de sector en ondernemingen te overtuigen van de waarde van dergelijke trajecten, om op die manier werknemers aan te werven.</p>

PRIORITEIT: Retentie

Actie 1: werkbaar werk Duid aan (indien van toepassing): Dit is een ☐ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	Omschrijving: Op retentie werken, wil zeggen dat er gewerkt wordt aan een degelijk personeelsbeleid, en dat er aandacht is voor aspecten die vallen onder de noemer 'werkbaar werk'. Als onderneming is het een must om de nodige informatie te hebben om werkenden die dreigen uit te vallen te kunnen opvangen. Acties hieromtrent zijn opgenomen in de acties bij 'Werkbaar werk' en in het addendum 'Diversiteit en inclusie'.
	Betrokken partners:
	Inspanningsverbintenis(-sen): Zie deel 'Werkbaar Werk'

Thema 3: Levenslang leren en competentiebeleid

Prioriteiten en acties**PRIORITEIT: Een leven lang leren**

Actie 1: Algemene competenties in de kijker: Duid aan (indien van toepassing): Dit is een ☒ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	Omschrijving: Liberform heeft in 2021-2022 het ESF-project Scope uitgevoerd. Op basis van workshops, interviews en lerende netwerken werd de competentieprognose in kaart gebracht. Omdat de sector een hoge leercultuur kent en nadruk op de vaktechnische competenties (zowel de theorie als de vaardigheden) lag de focus in het onderzoek op de algemene competenties. Om een blijvende aandacht op die competenties te leggen, heeft Liberform enkele filmpjes gemaakt (het belang van algemene vorming, hoe werken met de opleidingscatalogus). Op basis van een nieuw projectcharter rond 'algemene competenties in de kijker' wordt blijvend aandacht gevraagd om ook die opleidingen te volgen. In het projectcharter wordt o.m. een planning opgenomen wanneer filmpjes getoond worden, op welke events ze getoond en besproken worden. Daarnaast wordt het projectcharter gebruikt om thema's vast te leggen van algemene competenties waar uitvoerig rond gecommuniceerd kan worden, en dit zowel vanuit de knowhow opgedaan uit het SCOPE-project, als tijdens bedrijfsbezoeken als vanuit de opleidingscatalogus en learning trail van Liberform.
	Betrokken partners: nvt

	<p>Inspanningsverbintenis(-sen): Op basis van een projectcharter specifiek voor opleiding in algemene competenties worden acties uitgerold en communicatie opgezet om de werkenden in de sector te informeren, sensibiliseren en te helpen de juiste opleiding te vinden.</p>
--	--

<p>Actie 2: Opleiding van de toekomst</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking 	<p>Omschrijving: Liberform heeft in 2021- 2022 het ESF-project Scope uitgevoerd. Uit de lerende netwerken kwam naar voren dat veel bestaande opleidingen eigenlijk niet tegemoetkomen aan de noden van de sector. Daarom zal Liberform, i.s.m. met SkilledBy, een pilotage doen om opleidingen meer sectorspecifiek te maken, zonder dat het vakspecifiek wordt. Dit zal gebeuren via het ESF-project 'Opleiding van de toekomst'. In 2023 wordt de opleiding uitgewerkt rond één van de belangrijke thema's, zijnde interdisciplinair samenwerken. De focus ligt op de verschillende vormen van onderhandelen. Op basis van de ervaringen wordt onderzocht wat nog de mogelijkheden zijn, en dit vertrekkende vanuit de competentieprognose. Dit project wordt buiten de scope van het convenant uitgevoerd, maar <i>lessons learned</i> kunnen meegenomen worden in mogelijke volgende acties.</p> <p>Betrokken partners: SkilledBy</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen): Liberform is als partner betrokken om een testopleiding uit te rollen.</p>
---	--

PRIORITEIT: Competentiebeleid

<p>Actie 1: Competentiecheck</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ nieuwe actie ☒ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking 	<p>Omschrijving: Liberform neemt deel aan het ESF-project 'Competentiecheck', samen met 3 andere sectoren. Op basis van een begeleidingstraject worden ondernemingen geholpen om de competenties die nodig zijn in kaart te brengen, maar vooral te vertrekken vanuit de aanwezige competenties in de onderneming; Op basis van een actieplan wordt vastgelegd op welke competenties nog gewerkt moet worden, en welke acties (o.m. opleidingen) daarbij zouden helpen. Het project wordt buiten de scope van het convenant uitgevoerd, maar is belangrijke informatie in het kader van competentiebeleid.</p> <p>Betrokken partners: Fonds323, Mediarte, Podiumkunsten</p>
---	---

	Inspanningsverbintenis(-sen): Er worden minstens 20 ondernemingen door Liberform begeleid naar een concreet actieplan om in te zetten op competentieversterking in de onderneming.
--	--

Actie 2: Lessons learned competentiecheck Duid aan (indien van toepassing): Dit is een ☒ nieuwe actie ☒ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	Omschrijving: Liberform neemt deel aan het ESF-project 'Competentiecheck', samen met 3 andere sectoren. Dit project wordt buiten het convenant gerealiseerd. Maar door de vele trajecten die begeleid zullen worden, kan er vanuit gegaan worden dat er thema's, topics, inspiratie voor nieuwe acties ontstaan in het kader van competentiebeleid. Deze ideeën worden verzameld en er wordt onderzocht of er de mogelijkheid is om hier verder acties op te bouwen.
	Betrokken partners: nvt
	Inspanningsverbintenis(-sen): De lessons learned uit competentiecheck worden gebruikt om acties rond competentiebeleid verder uit te werken binnen Liberform.

Thema 4: Werkbaar werk

Prioriteiten en acties

PRIORITEIT: MVO - duurzaamheid op maat van de vrije beroepen

Actie 1: Sustatool op maat van de sector Duid aan (indien van toepassing): Dit is een ☒ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	Omschrijving: Duurzaamheid, binnen het brede thema van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen, is een actueel thema dat heel erg leeft bij de vrije beroepen. Zowel binnen de eigen onderneming, als door de regelgeving, als bij klanten worden terecht vragen gesteld. Denk maar aan de architect die de juiste bouwvoorschriften moet volgen, of de bedrijfsrevisoren die meer en meer digitale audits doen om hun CO2 uitstoot te beperken. Liberform helpt de bedrijven in de sector op weg met een praktische tool die de nodige adviezen biedt om aan de slag te gaan met duurzaamheid op lange termijn. Hiervoor werkt Liberform o.m. samen met MVO Vlaanderen voor de opmaak van de Sustatool, specifiek voor de sector van de vrije beroepen. De bestaande tool mist de focus op 'dienstverlenende sectoren' en hoe zij duurzaamheid in de strategie kunnen implementeren. Hierbij zal Liberform de nodige input leveren.
--	---

	Betrokken partners: MVO Vlaanderen
	Inspanningsverbintenis(-sen): Ontwikkeling van Sustatool start 2024

Actie 2: MVO sensibiliseren Duid aan (indien van toepassing): Dit is een ☒ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	Omschrijving: Liberform ontwikkelde 2 factsheets in het vorige convenant: "Wat is MVO?" (algemeen) en "Wat kan MVO voor u betekenen als vrije beroeper?" (beroepsspecifiek). De eerste wegwijzers om met duurzaamheid in de onderneming aan de slag te gaan, zijn geplaatst. Naast de sustatool op maat van de sector (zie vorige actie) worden concrete workshops georganiseerd: hoe kan een duurzame strategie in de onderneming opgenomen worden, hoe worden draagvlak en betrokkenheid gecreëerd bij de werknemers? Kortom: hoe wordt de theorie effectief in de praktijk omgezet? We gaan met de tools naar de bedrijven op verschillende manieren. Langs de ene kant nemen we deze mee in onze toolbox tijdens bedrijfsbezoeken en delen we deze uit op beurzen. Langs de andere kant zal er ingezet worden op communicatie via onze eigen kanalen, waaronder sociale media en nieuwsbrieven. Daarbij voorzien wij minstens 3 workshops die een specifiek aanbod op maat van de vrije beroepen aanbieden. Dit in samenwerking met de ordes, instituten en externe duurzaamheidscoaches.
	Betrokken partners: Ordes en instituten, externe expertise
	Inspanningsverbintenis(-sen): Communicatieplan + 3 workshops organiseren

Actie 3: Evaluatie, feedback en acties op basis van campagne 'werkbaarwint 2023' Duid aan (indien van toepassing): Dit is een ☒ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	Omschrijving: In het addendum bij het convenant 2021-2022 (voorjaar 2023) ondernamen 30 sectoren samen een campagne rond werkbaar werk als preventie van langdurige ziekte. Tijdens de campagne werd ingezet op contacten met ondernemingen en hen op weg zetten met een activerend aanbod. Tijdens en volgend op deze campagne bevragen en beluisteren de sectorconsulenten de noden van ondernemingen om zo een beeld te krijgen van welke vervolgacties nodig zijn. Tijdens bedrijfsbezoeken en contactmomenten peilt Liberform naar noden van bedrijven voor langdurigere trajecten i.k.v. werkbaar werk. Op basis van deze
--	---

	informatie wordt bekeken welke vervolgacties wenselijk zouden zijn.
	Betrokken partners: Andere sectoren, SERV
	Inspanningsverbintenis(-sen): Liberform legt de verzamelde informatie samen met andere sectoren en bekijkt wat sectoraal wenselijk kan zijn in de vorm van acties.

Actie 4: Hernemen campagne 'Werkbaar werk' Duid aan (indien van toepassing): Dit is een ☐ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	Omschrijving: Indien de evaluatie van de campagne positief is, willen we samen met de reeds betrokken partners de campagne hernemen gedurende de looptijd van het convenant. Hierin zal expliciet ruimte zijn voor: De bekendmaking en verspreiding van de nieuwe meting van de werkbaarheidsmonitor van Stichting Innovatie en Arbeid. Opleidingsnoden die intersectoraal ingericht kunnen worden, zullen samen georganiseerd worden.
	Betrokken partners: Opleidingspartners, Stichting Innovatie en Arbeid, VDAB, DWSE, andere intermediaire partners.
	Inspanningsverbintenis: De sector organiseert mee de intersectorale campagne werkbaar werk.

Actie 5: Preventie langdurige afwezigheid Duid aan (indien van toepassing): Dit is een ☒ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	Omschrijving: In 2021 was er een ziekteverzuim van 4,5% bij de vrije beroepen (PC336) in Vlaanderen (Kortstondig 1,64%, middellang 1,37%, langdurig 1,50%). Liberform zette reeds op verschillende manieren verschillende aspecten van personeelsbeleid in de kijker. Daarvoor werd verder gekeken dan de wettelijke administratie die in orde moet zijn. Het is veel breder: hoe gaan medewerkers om met iemand die langdurig afwezig is? Hoe ga je hier als leidinggevende mee om? Welke prominente vragen stelt een vrije beroeper zich? De focus ligt daarbij op de werknemers, maar evenzeer op de werkgever, want de onderneming is maar zo sterk als de zwakste schakel. Iedereen heeft ondersteuning nodig. Op basis van gesprekken, deskresearch en informatievergaring wordt een informatiefiche gemaakt en verstuurd naar de gehele sector om vast op hun bureau te plaatsen. De opzet hiervan is om de dialoog omtrent langdurige afwezigheid te openen,
---	--

	<p>wegwijzers te plaatsen naar oplossingen en te inspireren. Enkele belangrijke thema's worden daarbij aangeraakt: psychosociale risico's op het werk, werkstress, combinatie werk/privé, preventie bij vb. thuiswerken, betrokkenheid en motivatie van de medewerkers.</p> <p>De informatie wordt naast een postmailing aan alle ondernemingen in de sector, ook verspreid via sociale media, nieuwsbrief en website.</p> <p>In het addendum voor de verlenging zetten we hier reeds op in en werken hierop verder, op basis van opgedane expertise. We zetten op deze manier in op continuïteit en herhaaldelijk vermelden van het thema om zo verdere inspanningen en mogelijkheden in de kijker te zetten.</p> <p>We leggen hier de focus op de sectorale invalshoek en niet op het intersectorale.</p> <p>Betrokken partners: SBS Skillbuilders, ordes en instituten en beroepsfederaties</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen): Verzamelen, informeren en sensibiliseren rond het thema werkbaar werk om ondernemingen te inspireren actie te ondernemen indien nodig.</p>
--	--

<p>Actie 6: Onderzoek hybride werken</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking 	<p>Omschrijving:</p> <p>In 2020 schreef Jitske Kramer het al: "werk heeft het gebouw verlaten". Sinds de coronacrisis is het scala aan verschillende vormen van hybride werken grondig uitgebreid.</p> <p>Tot op heden lag de focus vooral op het element van 'telewerken'. Daar ontwikkelde Liberform reeds een checklist voor (in de 2de helft van 2022 werd dit document nog 1.000 keer geconsulteerd op de website, los van de gedrukte versies die bij bedrijfsbezoeken werden af gegeven). Uit bedrijfsbezoeken blijkt nogmaals dat ondersteuning wenselijk is. Werkbaar werk gaat niet alleen om de werkende, maar ook om de organisatie van de onderneming om dit werkbaar te maken en te houden, voor alle partijen.</p> <p>Op basis van deskresearch (literatuurstudie, bedrijfsbezoeken, wetenschappelijk onderzoek, internationale initiatieven,) brengt Liberform de uitdagingen rond hybride werken in de sector in kaart. Op basis van die informatie wordt aan een goede tool gewerkt om ondernemingen te ondersteunen. Naast het boek van Jitske Kramer wordt ook gekeken hoe bijvoorbeeld de SER in Nederland daaromtrent gewerkt</p>
--	---

	heeft. Dit kan als leidraad dienen om verder op maat van de sector te werken.
	Betrokken partners: Er zijn geen specifiek betrokken partners
	Inspanningsverbintenis(-sen): Na onderzoek wordt de informatie op de daartoe meest relevante communicatiedrager verzameld en verspreid (brochure, checklist, fiches, ...). Indien mogelijk wordt gekeken of er samenwerkingen kunnen opgestart worden, onder meer voor het verzamelen van goede voorbeelden.

<p>Actie 7: Mini-vormingen i.k.v. werkbaar werk</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☒ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: De bankensector zet zijn schouders onder het onderzoeken, uitwerken en uittesten van mini-opleidingen i.k.v. werkbaar werk. De opleiding is gericht naar verantwoordelijken, waarbij de focus ligt op hen te versterken in het ondersteunen van werknemers op de werkvloeren. Liberform zal hierbij een ondersteunende partner zijn. De trekker zal aangeven hoe dit proces zal lopen, van opbouw naar evaluatie en verderzetting. Liberform zal mee verspreiden via onze website, sociale media en nieuwsbrief. Samen bekijken we de impact hiervan en geven gevolg aan eventuele feedback vanuit de sector. Echter, de trekker zal bepalen hoe de evaluatie zal verlopen.</p>
	<p>Betrokken partners: De bankensector als trekkend partner</p>
	<p>Inspanningsverbintenis(-sen): Er is een opleiding uitgewerkt en uitgetoetst i.k.v. werkbaar werk.</p>

Thema 5: Diversiteit en inclusie

De sector stelt een addendum 'diversiteit en inclusie' op en werkt dit thema verder uit in het addendum diversiteit en inclusie bij het sectorconvenant 2023-2025.

*De sector stelt **geen** addendum 'diversiteit en inclusie' op en werkt dit thema verder uit in het sectorconvenant 2023-2025 met volgende prioriteiten en acties:*

Artikel 5. Sectorconsulenten

De sector verbindt er zich toe de subsidie uitsluitend aan te wenden ter uitvoering van deze acties. Hiertoe worden effectief 3 VTE- sectorconsulenten ingezet. Zij zijn tewerkgesteld in een paritair beheerde organisatie en werken onder paritair toezicht.

De sectorconsulenten zijn belast met het geheel van coördinerende, rapporterende en ondersteunende taken ter uitvoering van het sectorconvenant.

De loon- en werkingskosten van deze sectorconsulenten komen in aanmerking als subsidiabele kosten voor zover zij betrekking hebben op de uitvoering van deze sectorspecifieke acties en voor zover ze uitgevoerd worden binnen de looptijd van het sectorconvenant. Bij ziekte of ongeval van de sectorconsulent komt de periode van arbeidsongeschiktheid die door het gewaarborgd loon wordt vergoed in aanmerking voor de subsidie. De subsidie wordt in mindering gebracht wanneer de werkgever de afwezige sectorconsulent niet vervangt na afloop van de periode die is gedekt door het gewaarborgde loon. Periodes van tijdskrediet, loopbaanonderbreking of moederschapsverlof komen niet in aanmerking voor financiering, tenzij wordt aangetoond dat de functie van de sectorconsulent(e) tijdelijk tijdens zijn of haar afwezigheid door een vervang(st)er afdoende wordt uitgeoefend.

De maximale subsidie wordt toegekend voor de inzet van 3 VTE op jaarbasis. Indien de sectorconsulent tijdens zijn of haar afwezigheid niet afdoende vervangen wordt voor het continueren van de inspanningen in het kader van het sectorconvenant, vermindert de maximale werkingssubsidie. De werkingssubsidie wordt dan berekend per consulent per dag van de looptijd. Dit bedrag wordt vermenigvuldigd met het aantal dagen waarop geen/te weinig consulenten tewerkgesteld waren en in mindering gebracht.

De sector zal de naam van de sectorconsulenten aan het departement Werk en Sociale Economie bezorgen en wijzigingen melden. De sector bezorgt de naam van de sectorconsulent, het INSZ-nummer en de DmfA-gegevens.

Artikel 6. Evaluatie

Ter verantwoording en ter evaluatie van deze overeenkomst bezorgt de sector ten laatste op **30 september 2024** een voortgangsrapport en ten laatste op **30 september 2025** een eindrapport aan het departement Werk en Sociale Economie. Het voortgangs- en eindrapport omvatten:

- de rapportering over de verschillende initiatieven ter realisering van het sectorconvenant;
- de toetsing van de realisaties aan de resultaatsverbintenissen en de doelstellingen vermeld in het sectorconvenant;
- de financiële verantwoording van de aanwending van de ontvangen subsidiebedragen (enkel voor het eindrapport).

Het departement Werk en Sociale Economie voorziet richtlijnen voor de inhoudelijke en financiële rapportage. Bij de opvolgingsmomenten en evaluaties wordt nagegaan of de aangegane verbintenissen ook effectief zijn bereikt.

Artikel 7. Beëindiging

Het sectorconvenant wordt afgesloten voor een periode van 2 jaar. Het sectorconvenant kan niet stilzwijgend worden verlengd.

Het sectorconvenant eindigt hetzij bij het verstrijken van de looptijd, hetzij bij onderlinge overeenkomst tussen de partijen, hetzij door opzegging. De partijen kunnen op elk moment het sectorconvenant opzeggen, mits ze een opzegtermijn van 6 maanden in acht nemen. De kennisgeving van de opzegging gebeurt per aangetekende brief. De opzeggingstermijn begint te lopen vanaf de eerste werkdag na de kennisgeving. Het sectorconvenant kan door de Vlaamse Regering worden beëindigd zonder in acht name van een opzegtermijn en zonder dat het aanleiding kan geven tot de betaling van een vergoeding als het algemeen belang dat in buitengewone omstandigheden vereist. Als bij de evaluatie door het departement Werk en Sociale Economie wordt vastgesteld dat de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties op

ernstige wijze tekortschieten in de verwezenlijking van de beoogde doelstellingen, kan de Vlaamse Regering het sectorconvenant eenzijdig beëindigen zonder opzegtermijn en zonder dat het aanleiding kan geven tot de betaling van een vergoeding.

Artikel 8. Wijzigbaarheid

De Vlaamse Regering bepaalt na voorafgaand overleg met de sociale partners in het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité de wijze waarop bijstellingen of wijzigingen van het actieplan of van de verbintenissen in het sectorconvenant tijdens de looptijd worden doorgevoerd.

Artikel 9. Controle en toezicht

De sociaalrechtelijke inspecteurs van de administratie zijn belast met het toezicht op de naleving van de bepalingen van het decreet op de sectorconvenants en de uitvoeringsbesluiten ervan. De Vlaamse Regering kan in het geval van een vastgestelde inbreuk het sectorconvenant opschorten.

Opgemaakt in drie originele exemplaren waarvan elke partij een exemplaar ontvangt.

Namens de Vlaamse Regering,

Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

De heer Ben WEYTS

Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

De heer Jo BROUNS

Namens de sociale partners van de sector Vrije beroepen (PC 336),

met als vertegenwoordigers voor de werkgevers:

De heer Anton SMAGGHE,
UNIZO

De heer Koen CABOOTER,
VBO

en met als vertegenwoordigers voor de werknemers:

Mevrouw Magali VERHAEGEN,
ACV Plus

Mevrouw Dorine CORDY,
ABVV

Mevrouw Aurelie CARETTE,
ACLVB